1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 100.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 16 DECEMBER

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve **35** cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een *BIJVOEGSEL* gratis uitgegeven.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe brengen ter kennis van de belanghebbende gemeentebesturen en ingezetenen dezer provincie, dat de gemeenteraad van *Vries*, onder hoogere goedkeuring, heeft besloten tot het instellen eener veemarkt aldaar, jaarlijks op den eersten Woensdag der maand Junij te houden, en dat gemelde besturen en ingezetenen, wanneer zij daartegen bezwaren mogten hebben, die vóór den eersten der volgende maand schriftelijk aan dit collegie zullen kunnen indienen.

ASSEN, den 12 December 1854.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe,

Brengen door deze ter algemeene kennis, dat de besmettelijke longziekte is ontstaan onder de runderen van den landbouwer *Gerrit Otten Struik*, woonachtig in *de Wijk*.

En zal deze worden opgenomen in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant*, tot narigt en ten einde een ieder zich voor schade zoude kunnen hoeden.

ASSEN, den 12 December 1854.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

14 *Dec.*

Sebastopol is nog niet ingenomen!

Wij hadden al het plan gevormd, om met die vijf woorden ons Overzigt niet weer te beginnen, maar de telegrafische dépêches hebben ons daartoe wel genoodzaakt. Immers, volgens deze zou op 2 December een storm worden geloopen op Sebastopol, en daar de magt der geällieerden in de jongste dagen aanzienlijke versterking ontving, behoorde dat niet tot de onmogelijkheden. Intusschen leed Sebastopol op dien dag niet de minste last, en eene dépêche uit het geällieerde kamp voor die vesting, gedagteekend 7 December, meldt niets anders dan dat aldaar 4 Fransche regementen waren aangekomen, dat de vesting meer en meer werd ingesloten — dat de nieuwe belegerings-stukken nog niet in batterij waren gesteld — dat er in het centrum der stad groote beweging was opgemerkt enz. Men zegt nu, dat op den *tienden* December de groote aanval op de stad zal plaats hebben. Wel nu — al weer wachten.

De Oostersche kwestie is bij uitnemendheid geschikt, om het menschdom te oefenen in geduld.

Omer-Pacha, die ernstig geschil heeft met den Turkschen Minister van Oorlog over de approviandeering der troepen — eigenlijk een nieuw-oud geschil, zal zich naar de Krim begeven en is reeds te Varna. Men ziet, Sebastopol blijft de bruid en men wil haar bezitten voor de nieuwjaarsdag aanbreekt.

En waarom?

Dan zal de Czaar genegen zijn om de hand tot vrede uit te steken!

Prins Napoleon, die eene visite ontving van den kleinen Grooten Heer, is nog ongesteld en resideert nog altijd in de Turksche hoofdstad. De Prins wil volstrekt weer naar de Krim, doch de docters verbieden het. Men zegt, dat deze het zullen winnen.

Wij eindigen hier onze mededeelingen uit de Krim, en voegen er nog alleen bij, dat de loopgraven der geällieerden vol water staan, maar dat de troepen toch, in weerwil van al die natte en ellende, vrolijk van aard blijven.

Dit zegt Canrobert.

Nu over de vredes-onderhandelingen.

Wat is de inhoud van het of- en defensief verbond, gesloten tusschen Engeland, Frankrijk en Oostenrijk?

Als men al de lezingen, beschouwingen, oordeelvellingen en profetien over dat nog niet officieel bekende staatstuk wilde mededeelen, hebben wij in gemoede de zekerheid, dat onze lezers er niets van begrijpen en te midden van een doolhof zouden staan. Dat het de strekking zou hebben — die anti-Russisch-gezinden daaraan toeschreven — dat de drie Mogendheden, en Pruissen er achteraan, ja, in gezelschap van geheel Duitschland, hoogstwaarschijnlijk met Zweden en Denemarken en welligt nog ondersteund door Sardinie en den Schah van Perzie, ja, misschien door de legioenen van Keizer Soulouque cito met uitgetogen zwaard tegen Rusland zouden optrekken, vond bij sommigen geloof, omdat er niets zoo geks kan worden uitgedacht, dat ongeloofd blijft, maar wij behoorden gewis niet tot de zoodanigen. Onze lezers weten, dat wij de moeite nemen om een weinig na te denken over 't geen de telegraaf-draad en partijdige dagblad-schrijvers mededeelen en niet alles, ja, verre weg het minste gedeelte van het politiek gezwets van den dag voor goede munt aannemen. Dat Oostenrijk zoo ver zou gaan als het inderdaad gegaan is, geloofden wij vroeger niet. Daarin hebben wij ons bedrogen, maar die misrekening verleidde ons toch niet om met kinderlijk vertrouwen aan te nemen, wat de Westersch-gezinde pers over Oostenrijk's toetreding geliefde te zeggen. Voor waarheid moeten wij het houden, al viel het ons moeijelijk, dat Oostenrijk zich nog nader aan het Westen verbond, maar dat het nu maar zoo eensklaps en ondankbaar tegen den Czaar zou ropen: „geef u over of oorlog!" konden wij niet gelooven.

Het Engelsch parlement werd op 12 December geopend, en wel door de Koningin zelve, met de volgende aanspraak:

„*Mylords en Mijne Heeren!*

„Ik heb u op dit ongewone tijdstip van het jaar bijeengeroepen, ten einde door uwe hulp in staat te worden gesteld tot het nemen van zulke maatregelen, die noodig zullen worden bevonden, om mij in staat te stellen den grooten oorlog, waarin wij gewikkeld zijn, met de uiterste kracht en met de meeste vrucht voort te zetten. Deze bijstand zal ik mij, Ik weet het, door u geredelijk worden verleend, daar ik geenszins twijfelen kan, of gij zult met mij de overtuiging deelen van de noodzakelijkheid, om geene poging onbeproefd te laten, om mijne krijgsmagt, thans in de Krim te velde getrokken, te vermeerderen.

„De pogingen, die Mijne troepen reeds hebben volbragt, en de overwinningen door hen behaald, zijn niet overtroffen op de roemrijkste bladzijden van onze geschiedrollen, en hebben Mijn gemoed met de grootste bewondering en de innigste erkentelijkheid vervuld.

„De hartelijke en krachtdadige medewerking van de dappere troepen van Mijnen bondgenoot, den Keizer der Franschen, en de gemeenschappelijk behaalde roem moeten onvermijdelijk den broederband naauwer toehalen, die gelukkig tusschen de twee natiën is gelegd.

„Met zelfvoldoening deel Ik u mede, dat Ik, gezamenlijk met den Keizer der Franschen, een tractaat van bondgenootschap heb geteekend met den Keizer van Oostenrijk, waarvan Ik gewigtige voordeelen verwacht voor de gemeenschappelijke zaak, welke wij voorstaan.

„Ook heb Ik een verdrag gesloten met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, waarbij onderwerpen, die tot langdurige en moeijelijke onderhandelingen hadden aanleiding gegeven, op eene allezins billijke wijze zijn geregeld, en de bestaande moeijelijkheden uit den weg geruimd.

„Beide deze tractaten zullen u voorgelegd worden.

„Hoezeer de voortzetting van den krijg, natuurlijk als de hoofdzaak, het meest uwe aandacht zal bezig houden, koester ik het vertrouwen, dat andere punten van groot gewigt en van belang voor 's lands algemeen welzijn niet zullen worden uit het oog verloren.

„Ik verheug Mij, u te kunnen mededeelen, dat de algemeene voorspoed Mijner onderdanen ongestoord blijft.

„De staat van 's Rijks inkomsten geeft Mij stof tot volkomene tevredenheid, en Ik vertrouw, dat gij door uwe wijsheid en voorzigtig beleid, den vooruitgang van landbouw, handel en nijverheid zult bevorderlijk zijn.

„*Mijne Heeren van het Huis der Gemeenten!*

„Bij de begrootingen, die u zullen worden aangeboden, zult gij, hoop Ik, ontwaren, dat groote sommen noodig zijn geweest, om te voorzien in al de eischen der openbare dienst.

„*Mylords en Mijne Heeren!*

„Met vol vertrouwen maak Ik staat op uwe vaderlandsliefde en op de openbare meening. Ik draag de verzekering in Mij, dat gij, in den tegenwoordigen oorlog, waarin wij zijn gewikkeld, aan de wereld het voorbeeld zult geven van eene natie, één in denken en handelen.

„Op deze wijze zullen wij den eerbied van andere natiën deelachtig worden, en mogen wij het vertrouwen koesteren, dat wij, met den zegen Gods, den oorlog tot een voorspoedig en gewenscht einde zullen brengen."

Men ziet hieruit:

„Dat de Koningin hulp noodig heeft.

„Dat de oorlog groot is.

„Dat die met de uiterste kracht zal worden voortgezet.

„Dat daartoe de krijgsmagt zal worden vermeerderd.

„Dat de Koningin de overwinning door Hare troepen behaald, onovertroffen acht door die van vroegere dagen.

„Dat een broederband is gelegd tusschen de Engelsche en Fransche Natiën.

„Dat zij gewigtige voordeelen verwacht van het tractaat tusschen Frankrijk, Oostenrijk en Engeland.

Dat is veel en weinig gezegd, en de Engelsche pers zal er hare kritiek niet aan onthouden. Van *geld* zweeg de Koningin, maar zij zal hoogstwaarschijnlijk hebben gedacht: „dat spreekt van zelven. Verwondering zou het baren als ik het vroeg."

Wel zegt zij, dat er groote sommen noodig *zijn geweest*, en dat wordt gewis ook door niemand betwijfeld, maar waarover de opinie eens is, hierover vorzeker niet, „dat er voor die groote sommen veel is verkregen." 't Is alsof Victoria dat ook vermoedde, want zij deed al aanstonds een beroep op de Vaderlandsliefde van het Parlement en op de openbare meening. „Ik draag de verzekering in mij — zoo zeide de Vorstin — dat gij aan de wereld het voorbeeld zult geven van eene Natie, een in *denken* en in *handelen*."

Ten slotte meent de Koningin, wat Keizer Napoleon III, Keizer Frans Jozeff, de Czaar en de Groote Heer allen meenen, dat namelijk God elks wapenen zal zegenen.

Op welke wijze dat zou geschieden, moet voor de wereld vooreerst nog een raadsel blijven.

Wat zal Pruissen nu doen?

Dat blijft altijd eene hoogstbelangrijke vraag.

„Wat Oostenrijk doet, — is veler meening — want drang der omstandigheden zal het brengen, waar het ongaarne is, ook omdat de Natie Westersch-gezind is."

Zeker is het, dat de handelsstand en de Oostzee-provinciën overhellen tot het Westen, zij het niet uit Staatkundige principes, dan toch uit belang, maar het Pruissische leger, dat is even zeker, is zeer voor Rusland, en dat tegen Rusland aan te voeren, achten wij schier eene onmogelijkheid.

De Koning van Zweden heeft den Rijksdag gesloten met eene aanspraak, waarin hij met veel overleg *niets* zeide. Wij wilden trouwens wel eens iemand hooren, die met eenigen grond zou kunnen aantoonen, naar welke zijde Zijne Zweedsche Majesteit overhelt, als hij dus spreekt:

„Het inwendige zoowel als het uitwendige standpunt waarop ons Vaderland zich bevindt, boezemt vertrouwen en achting in." En op een andere plaats: „Uw besluit tot inwilliging der noodige middelen ter verdediging bewijst uwe helderziende opvatting van hetgeen het vaderland in dit opzigt onvermijdelijk eischt. Door uwe toestemming van mijne voorstellen over de bestemming der gelden, die tot onvoorziene uitgaven moeten worden aangewend, ben ik in staat gesteld de maatregelen te nemen, die noodig kunnen worden bevonden ten gevolge van omstandigheden, die vooruit niet kunnen worden berekend. Ik waardeer uw vertrouwen, en besef ten volle de verpligting, die het Mij oplegt."

Rome, dat in jaren geen vrolijken dag beleefde, omdat er steeds aan de orde van den dag is: moord of poging daartoe, plundering, gebrek en ontevredenheid, was nu eens „uitgelaten blij," zooals sommige ultramontaansche bladen in allen ernst vertellen. Op den 10 jl. werd het leerstuk van Maria's onbevlekte ontvangenis officieel afgekondigd. Dat geschiedde in de H. Petrus kerk, door Pius IX zelf en in tegenwoordigheid van meer dan 200 Prelaten.

Die dit ontkent — zegt de verstandige?! Pius, *is een ketter*.

Hoe de Protestanten zich dat zullen aantrekken!

De Paus vergat, dat zij ook buiten de verloochening van dat leerstuk ketters zijn, en hij weet tevens, hoe weinig zij zich dien naam tot oneer rekenen.

Hoe 't zij, de Jezuiten-bladen, zooals de Parijsche *Univers* en de Amsterdamsche *Tyd* en de Haagsche *Echo Universel* zouden ons nu wel wijs willen maken, dat de bevolking te Rome, over de verklaring dat „Maria's onbevlekte ontvangenis" voortaan een kerkelijk leerstuk is, buiten zich zelve van blijdschap is, maar men is hier wel wijzer en gelooft niet dat eene stad, waar de zoogenaamde stedehouder van Christus slechts in veiligheid woont tusschen vreemde bajonetten, zoo teeder gestemd zou wezen over de verzekering van dien zoo weinig gevierden Opperherder, dat „Maria geboren is zonder zonde!"

Men lacht er medelijdend om.

In de zitting der Cortes van den 6den dezer, heeft Allende Salazar bekend gemaakt, dat hij zijn ontslag nam als Minister van Marine. Hij zeide onder anderen, dat geenszins geschillen tusschen hem en zijne ambtgenooten tot dit besluit aanleiding gaven, dat hunne staatkunde steeds de zijne wat, en dat de eenige reden zijner aftreding was, de verzwakking van zijn gezigt. Voorts wierp hij de beschuldiging van zich af, alsof hij zich onbeleefd, hevig, ja zelfs lomp tegen de Koningin zou gedragen hebben, toen hij van Saragossa te Madrid kwam. „Dit mijne heeren!" zeide hij „is louter laster. Ik sta vast in mijne grondbeginselen, ik weet de waarheid te zeggen, overal, zelfs in de paleizen, maar ik ben niet in staat te kort te doen aan den eerbied, dien ik verschuldigd ben, ik zeg niet alleen aan de Koningin, maar ook aan de nederigste vrouw van geheel het rijk."

Zou hij ook zoo gesproken hebben, als de Cortes de Koningin vervallen hadden verklaard van den troon?

15 *Dec.*

De Generaal Canrobert berigtte van 28 Nov., dat toen de winterkleederen gedeeltelijk voor het Fransche leger in de Krim waren aangekomen en men reeds vele manschappen zag, gekleed in kapotjassen met kappen en paletots van schapenvachten; ook was de hoeveelheid levensmiddelen zoo toegenomen, dat dagelijks aan de troepen een rantsoen wijn en brandewijn kon worden uitgedeeld.

Het Engelsche leger wordt eveneens van alles voorzien. Ook particulieren beijveren zich om allerlei versnaperingen naar de Krim te zenden. Zoo heeft de markies v. Conijngham zijn jagt vol benoodigdheden en versnaperingen doen laden, ten einde daarmede naar de Krim te vertrekken. Eene dame in Frankrijk heeft het denkbeeld geopperd, om als nieuwjaarsgeschenk de troepen in de Krim tabak en sigaren te doen toekomen; dit denkbeeld is goed opgenomen, en te Rijssel is daarvoor alleen 2000 fr. ingeteekend.

Weldra en misschien reeds op dit oogenblik hebben de Engelsche en Fransche soldaten voor Sebastopol overvloed van alles, en stellig in veel ruimer mate, dan zij het in het vaderland ooit konden krijgen, waar zij zich moesten vergenoegen met de soldaten-menage, zonder ooit op versnaperingen te kunnen rekenen, dan wanneer de eigen beurs eens wat gespekt was, hetgeen zeker niet dikwijls het geval is.

Het kan niet anders dan dat deze zorg, om de troepen van alles te voorzien, op hen een allergunstigsten indruk moet maken.

Heeft de Engelsche en Fransche soldaat het dus goed, zijn Russische collega heeft het, zoo zegt men, des te slechter; Rusland moet zijne legers over land van het noodige voorzien, en dit gaat in het tegenwoordige saizoen veel moeijelijker dan over zee. Wij kunnen ons dan ook voorstellen hoe de Russische soldaten watertanden, wanneer zij de Engelschen en Franschen in hun kamp zien bakken en braden en de geur van de Westersche vleeschpotten tot hunne reukorganen doordringt.

De geällieerden schijnen inderdaad iets in den zin te hebben tegen Odessa; volgens de laatste berigten verzamelden zich vele oorlogschepen voor die haven, en scheepten de Engelschen voor Sebastopol een gedeelte van het zwaar belegeringsgeschut in, om tegen Odessa te dienen. Men zegt, dat de geällieerden deze haven willen forceren om dezelve te doen dienen tot eene veilige ligplaats voor de schepen. Wij begrijpen echter niet, hoe men deze haven zal behouden zonder een aanzienlijk landingsleger, en gelooven daarom, dat de geallieerden iets anders beoogen.

Het vertrek van Omer-pacha van Bucharest naar Varna wordt thans door den Franschen *Moniteur* bevestigd. Te Varna waren 19 bataljons Turken ingescheept, waarvan een gedeelte in de Krim is aangekomen.

De troonrede der Koningin van Engeland wordt algemeen als zeer oorlogzuchtig beschouwd. De adressen van antwoord der beide huizen zijn niet anders dan een weerklank daarop. Bij de beraadslaging over het antwoord-adres legde John Russell de verklaring af, dat het traktaat met Oostenrijk geene juiste bepaling en ook geene belofte inhoudt, dat Oostenrijk op het einde van dit jaar krachtdadig zal deelnemen aan den oorlog, maar dat het verdrag van 2 Dec. slechts is een verbond, dat van kracht zal zijn, bijaldien Rusland zich niet geneigd toont, om op den grondslag der

bekende vier punten van waarborg over den vrede te onderhandelen; en dan nog zal de deelneming van Oostenrijk aan den oorlog afhangen van de uitlegging, door Rusland aan die vier punten reeds gegeven of nog te geven.

De leden der beide Huizen waren over het algemeen van oordeel, dat de oorlog met kracht behoorde te worden voortgezet. In dien geest zijn ook een aantal adressen bij het Huis der Gemeenten ingekomen. De Regering heeft magtiging gevraagd tot het aanwerven van 15,000 man vreemd krijgsvolk, alsmede om de vrijwillige miliciens buitenslands te mogen gebruiken.

Wel oorlogzuchtig!

De Jezuiten zijn aan het Hof te Napels in ongenade gevallen, omdat zij, o ongehoorde beschuldiging, te liberaal waren. Wie zou het hebben kunnen gelooven? De Jezuiten zijn er zelve versteld van en zij hebben dadelijk aan den Koning eene memorie ingediend, waarin zij met afschuw alle denkbeeld van liberalisme van zich afwerpen. Zij betoogen daarin, dat de Katholieke kerk alleen onder een absoluten regeringsvorm kan bloeijen; wij gelooven dit gaarne, evenzeer als wij weten, dat de nachtvogels steeds het daglicht schuwen en dan eerst regt beginnen te leven, wanneer het zonlicht de aarde heeft verlaten.

Of de eerwaarde en gevreesde paters zich in de oogen van Koning Ferdinand genoegzaam van den blaam van liberalisme gezuiverd hebben, wordt niet gemeld.

Te Parijs kan men niet leven zonder vermaken en uitspanningen; niettegenstaande de beslommeringen en de akeligheden van den oorlog, wil Napoleon, naar men zegt, een intendantschap voor de uitspanningen ten Hove instellen en zou vorst Poniatowski tot Minister van plaisir benoemen.

Wie zal dezen nieuwen Minister betalen? De Keizer uit eigen beurs of het Fransche volk? Bij slot van rekening zal het wel op het laatste nederkomen, want is de civiele lijst van den Keizer niet hoog genoeg, dan verhoogt hij dezelve uit de staatsinkomsten. En de Wetgevende Magt zegt ja en amen. Gelukkig Frankrijk!

Een brief uit Rome deelt de volgende bijzonderheden mede omtrent de kwestie der onbevlekte ontvangenis. De beraadslaging duurde bijna 20 uren, verdeeld in vier zittingen, op het Vaticaan gehouden op 20, 21, 23 en 24 Nov. Er ontbrak geen enkele bisschop. Het geloof openbaarde zich met zoóveel eenstemmigheid van geest, uit het hart en van de lippen van het doorluchtig congres, dat men die alleen door eene buitengewone aandrijving van den Heiligen Geest kan verklaren. Het was in de laatste der zittingen; het sloeg twaalf uur, allen knielden om den Angelus te bidden, toen eene plotselinge vlam in alle harten ontbrandde; een kreet van toestemming deed zich hooren: *Petre, doce nos, confirme fratres tuos* (Petrus, onderrigt ons, bevestig uwe broeders.) Daarop volgde in de gansche vergadering eene plotselinge uitbarsting van tranen, eene verhevene verzuchting, welke geen pen vermag te beschrijven.

In protestantsche ooren klinkt het vreemd, dat de invloed van den Heiligen Geest bij een vraagstuk, zoo onëvangelisch en van zoo ondergeschikt belang, zich zou geopenbaard hebben.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

In de avondzitting van 11 dezer is het Hoofdst. VIII (Marine) der staatsbegrooting afgestemd met 36 tegen 25 stemmen. Vóór stemden de heeren: *Westerhoff, van Heiden Reinestein, Storm van 's Gravesande, Zijlker, Hugenholtz, Hoekwater, Huguenin, van Hoevell, Hoffman, van Zuylen, v. Nyevelt, de Brauw, Gevers van Endegeest, Meylink, Engelen, van Deinse, Sloet tot Oldhuis, Slicher v. Domburg, Delprat, Reinders, de Poorter, van Akerlaken, ten Cate, van der Poel, van Bosse* en *Hengst*. De voorname oorzaak van die afstemming is, gelijk uit de diskussiën blijkt, daaraan toe te schrijven, dat de minister aan de eene zijde er wel voor uitgekomen is, dat de marine in vervallen toestand verkeert, maar aan den anderen kant geene middelen heeft voorgedragen tot verbetering en tot herstel. De minister heeft er bijgevoegd, dat hij nog geen vast stelsel had aangenomen, dat hij hoopte binnen het jaar zijn stelsel met eenige juistheid te kunnen opgeven, maar als hij dit niet kon doen, dan zou hij het ronduit bekennen. Die verklaringen hebben weinig genoegen gedaan en ook geene gerusstelling voor het vervolg gegeven. Als men drie jaren aan het hoofd van een departement geplaatst is, dan heeft de gelegenheid toch bestaan om een vast stelsel te beramen. En als de commissie, die door den minister zelven belast werd om den staat van het zeewezen na te gaan, reeds in 1852 verklaarde, dat middelen tot herstel dringend werden gevorderd, dan werd het in 1854 toch tijd om eenig plan te ontwikkelen ten einde daartoe te geraken. Niets van dat alles is gebeurd. Nu is het wel eene waarheid, dat de vroegere ongunstige geldelijke toestand des lands een hoogst nadeeligen invloed op de marine heeft uitgeoefend, maar ook dit is gelukkig gekeerd. De minister was nu in de gelegenheid om de noodige aanvragen te doen, ten einde met het herstel aan te vangen en toch heeft hij dien weg niet ingeslagen. Wel is waar, heeft hij gezegd, dat het tijdstip ongeschikt is om materialen aan te koopen, daar zij te hoog in prijs zijn, maar wie verzekert dat dit in 1855 het geval zal blijven. De minister had dus de noodige fondsen kunnen aanvragen, om, zoo het mogelijk ware, er een nuttig gebruik van te maken. Ook dit is door hem niet geschied. Geen vast stelsel, geene aanvrage van middelen, niets anders dan eene toezegging, na drie jaren gegeven, terwijl zoo zij niet nagekomen kon worden, men het ronduit zou bekennen. Daarbij kwam nog, dat de inlichtingen die men vroeg, gebrekkig of op onvoldoende wijs werden gegeven. Dit alles te zamen genomen heeft de kamer, die doordrongen is van het besef der noodzakelijkheid voor ons land en voor onze kolonien, van het bezit eener goede marine, tot het besluit gebragt het hoofdstuk af te stemmen.

In de zitting van 12 dezer is hoofdstuk IXA (Nat. Schuld) aangenomen met algemeene stemmen. De Minister heeft eene zeer spoedige aanbieding toegezegd van een ontwerp tot schulddelging. Daarna zijn de algemeene beraadslagingen gehouden over Hoofdstuk IX*B* (Departement van Finantien). Bij die gelegenheid zijn onderscheidene punten ter sprake gebragt, als daar zijn: de wijze van uitvoering van het met Pruissen gesloten traktaat tot wering van den sluikhandel; de daarstelling van een definitief stations-gebouw voor den Rijnspoorweg te Rotterdam; — de uitvoering der belastingwetten, vooral in de provincie Limburg, en meer bepaald de wijze van opdrijving der personele belasting door den ontvanger te Venlo en het onderwerpen aan patentregt van vreemde kooplieden, die hier te lande paarden of vee voor het buitenland komen koopen, zonder wederverkoop hier in 't land, welke uitlegging der patentwet nu voor het eerst is opgekomen en die zeer ten nadeele zal kunnen strekken voor onzen eigen handel, landbouw en veeteelt. Na de sluiting der algem. beraadslagingen zijn de afzonderlijke afdeelingen en artikelen in deliberatie gekomen. Een amend. van den heer *de Poorter* om art. 2 (tractementen) met *f* 1000 te verminderen (de verhooging voor den secretaris-generaal) werd afgestemd met 50 tegen 13 stemmen. Een ander amendement van den heer *van Hoëvell*, om art. 5 (tractem. bij de administratie van de grootboeken der nat. schuld) met *f* 3600 te verminderen, naar aanleiding van de op de begrooting voorgestelde verhooging, is aangenomen met 41 tegen 24 stemmen.

In de zitting van 13 dezer zijn de beraadslagingen over Hoofdstuk IX B (*Finantien*) ten einde gebragt en is hetzelve met algemeene stemmen op een na, die van den heer *Strens*, aangenomen; daarop zijn de discussien begonnen over Hoofdst. X (*Oorlog*).

Men verneemt dat Z. Exc. de vice-Admiraal *J. Enslie* aan den Koning zijn ontslag heeft aangeboden uit zijne betrekking van minister van marine. Reeds heeft zijne Exc. daarvan mededeeling gedaan aan den raad van ministers, en eene tijdelijke begrooting, tot voorziening in den geregelden loop van zaken, in gereedheid gebragt, die spoedig aan de Staten-Generaal zal worden onderworpen. Men spreekt er van dat de heer Rochussen tijdelijk met de portefeuille van het departement van marine zou worden belast.

— Wij nemen met alle reserves over de volgende dépêche uit Washington aan de *Tribune* van New-York toegekomen. Wij gelooven, dat dit dagblad de zaak wel eenigermate zal hebben overdreven. „Van eenen geloofwaardigen kant vernam ik, dat het gouvernement voornemens is, eene navale demonstratie te doen plaats hebben in de havens van Neerl. Indie, ten einde aan de Amerik. diplomatie in dat stijfhoofdige bigotte land den weg te openen. Vooreerst zal in de voornaamste zeehaven aanvraag worden gedaan tot de betaling van de honderd duizend dollars, welke aan den kapit. *Gibson* zijn verschuldigd, en wanneer de betaling van die som mogt worden geweigerd, zal de stad worden gebombardeerd. Men verwacht echter, dat dit niet noodig zal wezen; de autoriteiten van dat land zullen terstond betalen onder protest, en alsdan zal de onderhandeling naar Washington worden verplaatst, hetgeen juist datgene is, wat de president wenscht. De president heeft de magt niet, om eigenlijk den oorlog te verklaren, maar hij kan zoodanige middelen nemen, als waardoor aan zijne eischen kracht wordt bijgezet. Na de vereffening der bedoelde kwestie, is de regering voornemens eenen met consulaire en diplomatieke volmagt, bekleeden gouvernements-agent naar Java te zenden, ten einde dat volk, op gelijke wijze als met Japan is geschied, te dwingen, hun stelsel van uitsluiting te verwisselen met een van meer verlichten aard." *Hand.bl.*

— Te Schiedam worden onderscheidene nieuwe beanderijen gesticht, inderdaad een weinig bemoedigend verschijnsel voor de Afschaffings-genootschappen.

— Bij gelegenheid der gehoudene beraadslagingen heeft de minister v. Financien te kennen gegeven, dat de wet op de posterijen vóór het einde van dit jaar aan eene herziening zal worden onderworpen. De voordragt van wet daartoe strekkende is reeds door den raad van state onderzocht. Men kan de aanbieding van dit belangrijk ontwerp eerstdaags te gemoet zien.

— Meer en meer verdwijnt de hoop, dat de bemanning en passagiers van het verongelukte schip *Henderika* zijn gered. Evenw er nog geene lijken aangedreven, doch dagelijks spoelen er goederen aan, die blijkbaar aan de passagiers behoord hebben.

Haarlem 14 Dec. Men verneemt dat de zooachte commissaris des Konings, in de provincie Noord-Holland, Mr. *D. J. van Ewijck*, sedert eenige dagen min of meer ernstig ongesteld is. Gisteren baarde zijn toestand echter gelukkig min der zorg.

Alblasserdam, 11 Dec. Een verschrikkelijk ongeluk heeft alhier plaats gehad. Een der ondermeesters van de openbare school alhier, met het opwinden van het dorpsuurwerk belast, viel van boven neer, en werd daarbij zoodanig gekwetst, dat de ongelukkige onder de foltering der verschrikkelijkste pijnen, bereids aan de gevolgen is bezweken.

Vlissingen, 11 Dec. Ook hier heeft de verschrikkelijke ramp door het vergaan van het fregatschip *Hendrika*, kapt. *Admiraal* bij Brouwershaven, een ontzettenden indruk gemaakt. Eene familie, tijdelijk alhier gestationeerd, ontving weinige dagen voor het uitzeilen van het schip eene afscheids-visite van haren broeder en zuster. Zij zouden met dien bodem naar Java vertrekken — en de zee is hun graf De heer *S*......., wiens broeder hier kapitein der artillerie is, zou insgelijks met dien bodem naar Oost-Indië zeilen. Zijne goederen tot een vrij aanzienlijk bedrag, waren aan boord. Tot zijn geluk kwam hij te laat om zich in te schepen. Het schip was gezeild, — en ofschoon zijne uitrusting enz. enz. verloren is gegaan, is hij de eenigste passagier, die door een in andere omstandigheden noodlottig verwijl, het leven er heeft afgebragt. De loodskotters van het Nederlandsche en belg. loodswezen hebben in last, nauwkeurig in zee op drijvende lijken te letten en die op te visschen, om daarvan de belanghebbende familiën kennis te geven: tot heden zijn die recherches echter zonder gevolg gebleven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De *Indépendance Belge* behelsde dezer dagen bij wijze van merkwaardigheid, een eigenhandigen brief van den voormaligen Koning van Holland aan een zijner bloedverwanten, waarin hij o. a. zegt: „Het is ongelooflijk, maar toch waar, dat ik geen cent rijk ben; ik kan dus uwe commissien niet waarnemen." — Op dien grond is de *Indépendance* te Parijs in beslag genomen en mogt niet verspreid worden.

— Van de russische krijgsgevangenen te Aix hebben 318 Polen, op uitnoodiging der fransche regering, zich bereid verklaard naar de Krim te vertrekken, om tegen Rusland te strijden, tot groote ergernis der krijgsgevangenen van Russische afkomst, die hunne verontwaardiging zoo hevig aan den dag legden, dat de gewapende magt tusschen beide moest komen om te beletten, dat Polen en Russen met elkander handgemeen werden.

— De bij Inkermann gesneuvelde kolonel *de Camas* was een man van buitengewone ligchaamsgestalte en krachten; met een lange claymore van het beste staal gewapend, welke hij met beide handen zwaaide, moet hij, als een ware razende Roland, nog zeven vijanden afgemaakt hebben, nadat hij reeds doodelijk gewond was.

— Te Lyon, Marseille, Avignon, Toulon en vele andere steden is den 8sten dezer het feest van de Onbevlekte Ontvangenis met meerderen of minderen luister gevierd. De *Gazette de Lyon* geeft eene beschrijving van de feestelijkheden op dien dag, welke ongeveer 6 kolommen vullen.

— Volgens *l'Univers*, zijn 200 prelaten tegenwoordig geweest bij de openbare afkondiging van de daartoe betrekkelijke bul en was de menigte te Rome uitgelaten van vreugde.

ENGELAND.

Sir *Charles Napier* wordt in den loop der eerstvolgende dagen in Engeland verwacht. De *Chronicle* zegt, dat hij door middel van den telegraaf, zijne bereidwilligheid heeft aan den dag gelegd, om zich tot candidaat te stellen voor het district Marylebone; ook moet hij, volgens dat blad reeds zijne staatkundige geloofsbelijdenis per telegraaf hebben overgezonden. Deze bestaat hierin: oorlog tegen Rusland tot het uiterste; uitgestrekte hervormingen; geheime stemming; kortere parlementen; algemeene volksopvoeding. Tevens meldt hij, dat hij en zijne vijf schepen door hevige stormen in de groote Belt teruggehouden waren.

DUITSCHLAND.

Van goederhand verneemt men uit Weenen, dat de Pruissische gezant aldaar, van zijne regering in last heeft ontvangen, aan het Weener kabinet hare bevrediging te kennen te geven over de alliantie, door dit laatste met de Westersche Mogendheden gesloten. Het gerucht nopens het voorstel tot een wapenstilstand, wordt tegengesproken. De Westersche Mogendheden hebben integendeel vast besloten, zich tot elken prijs in het bezit van de Krim te stellen.

— Te Weenen is de uitgave van het dagblad *Lloyd* op hoog bevel voor onbepaalden tijd geschorst. Men zegt dat eenige hevige uitvallen tegen Duitschland tot dien maatregel hebben aanleiding gegeven.

— In de Tweede kamer van Pruissen is door de fraktie *Bethmann-Holl-weg* een ontwerp adres van antwoord op de troonrede ingediend, waaraan de katholieke fraktie hare ondersteuning zal verleenen. Met betrekking tot de oostersche kwestie laat het adres zich aldus uit: „Het hart van elken vaderlander wordt met ernstige bekommernis vervuld, wanneer men gadeslaat het konflikt dat tusschen de magtige staten van Europa is uitgebroken, en dat, naar mate het meer uitbreiding erlangde, Pruissen in zijne hoedanigheid als groote mogendheid en ter oorzake van zijne aardrijkskundige ligging, meer van nabij moest betreffen. Wij erkennen met de innigste dankbaarheid de vaderlijke zorg van U. M., om zoo lang als mogelijk is de zegeningen des vredes voor het land te bewaren. Doch wij gevoelen ons in gemoede gedrongen, aan U. M. eerbiediglijk te verklaren, dat naar onze overtuiging en naar de veel sterkere overtuiging van geheel het land, thans het tijdstip gekomen is, waarop Pruissen nog, met bescherming zijner eigene en der noord-duitsche belangen door eene snelle en vastberadene toetreding tot de europeesche vereeniging, waaraan de andere met Pruissen zoo innig verbondene duitsche groote mogendheid onwrikbaar vasthield en die door haar voor eenige dagen nog versterkt is, de gevaarlijke stelling van volkomene isolering kan ontgaan; dat alleen wanneer U. M. het volle gewigt van een door de daad bekragtigd woord in de schaal der beslissing werpt, het doel van een vrede, gegrond op het regt en op de verzekering van dat regt tegen toekomstige gevaren, alzoo van een duurzamen vrede, kan worden bereikt. Mogt de vereenigde stem van Europa geen gehoor vinden, en U. M. zich genoodzaakt zien de geheele magt des lands op te roepen, dan zal de natie weten dat de zware offers aan goed en bloed haar niet opgelegd worden voor vreemde belangen, maar voor het bezit en behoud van regt, onafhankelijkheid en de eer des lands, en gehoorgevende aan de roepstem haars konings, op echt pruissische wijze toonen, dat eendragt ons kracht verleent."

SPANJE.

Het dagblad, dat zich onder den titel *Echo der Barikaden* zoo berucht maakte, is thans voor goed gesupprimeerd, ten gevolge van een zeer beleedigend artikel voor de meerderheid der Cortes. De redacteur wordt, tot dusver vruchteloos, door de policie opgespoord.

— Het voorstel van zeven leden, strekkende tot het instellen van een onderzoek nopens de handelingen van *Maria Christina* en haar echtgenoot, alsmede van de ministers die met de behandeling der zaken belast waren, waarbij beiden, hetzij direct of indirect, eenig belang hadden, welk voorstel door eene groote meerderheid werd aangenomen, is in een vrij scherpen toon vervat, waarin niet onduidelijk doorstraalt, dat men zich overtuigd houdt, dat ongeoorloofde handelingen, die eene beschuldiging allezins kunnen wettigen, door die hooge personen gepleegd zijn.

ASSEN, 16 December.

TELEGRAFISCH BERIGT.

's Gravenhage, 16 Dec. Heden zijn in de Tweede Kamer de beraadslagingen over de artikelen van de begrooting voor oorlog voortgezet. — Eergisteren zijn de ratificatien van het alliantie-verdrag tusschen Oostenrijk en de Westersche Mogendheden uitgewisseld. — De *Moniteur* weerspreekt het gerucht, dat Rusland vredesvoorstellen aan de Westersche Mogendheden gedaan heeft.

Men verneemt, dat met 2 Jan. e.k. de detachementen hulpmarechaussée in deze Provincie zullen verplaatst worden, van Zuidlaren naar Assen, van Anlo naar Roden en van Gasselte naar Vries.

— Met genoegen hebben wij vernomen, dat het gezelschap Duitsche operisten, onder directie van den heer *D. L. Goldammer*, hier aanstaande donderdag eene voorstelling zal geven. De gunstige berigten, welke uit andere plaatsen omtrent dit gezelschap medegedeeld worden, waarborgen het publiek alhier een genot, dat het zoo zelden in de gelegenheid is te smaken, wij vertrouwen dan ook, dat hetzelve door eene talrijke opkomst bedoeld gezelschap zal aanmoedigen, om deszelfs bezoek te herhalen.

— Gelijk men weet heeft de Zwolsche Stoomboot-Maatschappij verzocht, om een stoombootdienst van Assen op Zwartsluis te mogen aanleggen, doch is haar opgelegd, om alvorens eene proefvaart met eene boot, als daartoe zal worden gebezigd, op de Drentsche Hoofdvaart te doen. De Maatschappij heeft verzocht, om van deze proefvaart verschoond te worden, doch de Regering heeft daarbij volhard. Thans heeft de Maatschappij aan H.H. Ged. Staten dezer Provincie te kennen gegeven, dat zij in staat is gesteld, om met de tusschen 's Hage en Rotterdam varende schroefstoomboot eene proefvaart te doen, en heeft verzocht, dat de dag daar voor liefst in deze maand nog worde bepaald.

— Men verzoekt ons nader te berigten, dat, wanneer de contribuërende leden der Israëlitische gemeente te Smilde niet in de hun opgelegde lasten verligt worden, zij of een gedeelte daarvan wel voornemens zijn om zich af te scheiden, doch dat er nog geen contract van afscheiding is gemaakt.

* **Roden, 14 Dec.** In de dagbladen zijn berigten opgenomen van de veelvuldigheid van muizen op sommige plaatsen, van hier nu kan gemeld worden, dat bij *H. R. V.* alhier zich een 40tal verzameld hadden in één kistje. Om deze dieren te dooden, ledigde *H. R. V.* het kistje in zijn kelder waarin water stond, en hier werden ze met hulp van buren en magen met hand en stok gedood.

* **Noordwolde, 13 Dec.** Naar men verneemt, heeft zich alhier eene vereeniging gevormd, onder den naam van Eendragt, ten doel hebbende, om door alle middelen de bloei en nijverheid dezer gemeente en vooral van het dorp Noordwolde te bevorderen, daar deze volkrijke plaats nog van veel verstoken is. Deze vereeniging maakt wel opgang en telt reeds vele leden.

. * Wat de nieuw opgerigte weekmarkt alhier betreft, deze laat zich goed aanzien; niettegenstaande de slechte wegen, was er toch den 6 dezer een vijftigtal wagens met graan buiten de aangebragte boter en andere voorwerpen. De aanvoerders zagen zich niet bedrogen, daar de prijzen wel met die van andere markten konden wedijveren. Men is hier intusschen wel bedacht op de verbetering der middelen van communicatie; zijn wij toch goed onderrigt, dan circuleren er alhier twee adressen aan het gemeente-bestuur van Weststellingwerf, ten eersten om een straat- of grindweg van de Blesse tot Oldeberkoop langs de dorpen Steggerda, Vinkega en Noordwolde daar te stellen, en ten tweeden, om de rivier de Linde te verbeteren en in de sluis een paar schutdeuren meer te plaatsen, opdat de schippers steeds kunnen doorvaren, terwijl thans bijna geen schipper ter juister tijd aanwezig kan zijn. Vooral is de verbetering van bovenbedoelden weg dringend noodig.

* **Staphorst, 12 Dec.** De waarnemende Rijks-ontvanger *Jonckbloed* te Hasselt is verleden week als zoodanig verplaatst naar Staphorst. — De heer *Eisink* te Veldhuizen heeft voor het beroep als leeraar bij de Chr. Afgescheidene gemeente te Rouveen bedankt.

* **Kolde, 15 Dec.** Verscheidene ingezetenen dezer gemeente hebben sedert eenigen tijd pogingen aangewend, om hier eene vereeniging tot stand te brengen, die zich hoofdzakelijk ten doel zou stellen het verschaffen van werk aan de arbeidende klasse. — Thans vernemen wij, dat werkelijk dusdanige vereeniging ontstaan is en reeds in eene voor eenige dagen gehoudene vergadering eene Commissie uit haar midden benoemd heeft, om het noodige voor de werking der vereeniging te ontwerpen. Tevens verzekert men, dat het gemeentebestuur met veel genoegen van het bestaan dezer vereeniging heeft kennis genomen en zijne krachtige medewerking daaraan toegezegd heeft.

* **Smilde, 15 Dec.** Het wapperen van vlagen bij de Leembrug gaf heden te kennen, dat aldaar eene bijzonderheid plaats had of iets belangrijks gebeurde: op het land van den heer *A. Spier en Comp.* werd heden de eerste lading mest gelost. Wij kunnen hier bijvoegen, dat de werkzaamheden niet alleen geregeld, maar ook voorspoedig haren gang gaan; 70 à 80 arbeiders zijn er dagelijks aan het werk en verdienen bij gunstig weder elk plus minus drie gulden in de week.

* **Meppel, 14 Dec.** Gisteren morgen te 11 uur wilde *H. v. R.* alhier voor zijn gezin visch schoon maken, toen hij plotseling ongesteld werd. Hij klaagde over geduchte pijn in het hoofd, werd duizelig en viel in zwijm. Hij had, naar het zeggen des geneesheers, eene beroerte. Reeds heden nacht te 1½ uur was hij niet meer. Hij laat een talrijk huisgezin na. — Bij dezen zieke kwam laat in den avond een jongeling uit zijne buurt *M. D. K.*, klerk ter gemeentelijke Secretarie, om eens te zien, hoe het met hem was. Even over één uur vertrok hij, doch zijn broeder later dan hij 't huis komende en wel wetende, dat hij te één uur van den zieke was weggegaan, vond hem niet te huis en te bed. Den geheelen nacht zocht hij hem op straat, maar te vergeefs. De dag van heden werd in bangen angst doorgebragt, want de vermiste kwam niet opdagen. Eindelijk besluit men om voor zijn huis in het kanaal te gaan visschen met dreggen en haken, want welligt konde hij in het water gevallen zijn, en wezenlijk was dit zoo; men haalde zijn lijk op. — Door de duisternis misleid is hij zeker de brug, welke hij over moest, misgeloopen. — De ongelukkige is de oudste zoon eener weduwe, die hoogst zwak is en vele kinderen heeft. — Hij is zeker nog voor den zieke de eeuwigheid ingegaan.

* In de vergadering van de kamer van koophandel en Fabrieken alhier van 12 dezer, is tot haren Secretaris herkozen de heer *L. Schukking Jr.*

* Door de Christelijke Afgescheidene gemeente alhier is, ter vervulling der bestaande vacature van Leeraar, ten gevolge van het herhaaldelijk bedanken van ds. *de Waal* te Ter Neuzen, weder een drietal geformeerd, bestaande uit de heeren *Nieboer*, candidaat bij die gezindte te Groningen, *Dorsker*, Leeraar te Bunschoten, en *Bavink*, leeraar te Hoogeveen.

— Als voorbeeld, tot welken hoogen prijs tegenwoordig de schapen stijgen, deelen wij mede, dat de leerlooijersknecht van Mej. de weduwe *Dassen* alhier deze week een Friesch melkschaap heeft verkocht voor nagenoeg f 24. Dat het een uitmuntend melkgevend schaap is, zal men begrijpen, als wij er bijvoegen, dat de eigenaar sedert Mei voor f 12 melk van dit schaap heeft verkocht, ongerekend de melk voor huishoudelijk gebruik. *Pr. Ov. Ct.*

* **Oldeberkoop, 12 Dec.** Het tractement van den Predikant alhier is door kerkvoogden en floreenpligtigen met f 100- jaarlijks verhoogd. Mogt dit voorbeeld ten aanzien van andere schaarsche Predikants-tractementen veel navolging vinden.

RAADSVERGADERINGEN.

Coevorden, 12 Dec. Is ingekomen een besluit van HH. Ged. Staten, houdende weder-inzending der gemeente-rekening over 1852 en 1353; informatie. — Ingekomen de gemeente-rekening van den gemeente-ontvanger, in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Dommers*, *Scholten* en *van Holthoon*. — Daar dezerzijds twee leden uit den Raad gekozen moeten worden, die met twee uit Dalen eene commissie moeten uitmaken, tot daarstelling van den weg tusschen beide plaatsen; worden bij stemming hiertoe verkozen de heeren *Dommers* en *van Holthoon*. — Volgens art. 194 der gemeente-wet, besluit de raad, behoudens goedkeuring van HH. Ged. Staten, tot het onderhands verhuren van gemeente-goederen, en wel van een huis op het klooster, de portierswoning, het huis van arrest en een stuk hooiland. — Is ingekomen eene aanvrage om subsidie van de diaconie der Hervormde gemeente, die te gelijker tijd met eene zelfde aanvrage van het Israëlitisch armbestuur, vroeger aangehouden, in omvraag wordt gebragt; is besloten wegens ontoereikendheid van stads middelen, deze verzoeken af te wijzen.

Hoogeveen, 12 Dec In de Raads-Vergadering, gisteren alhier gehouden, is medegedeeld, dat de grondslag voor de broodzetting, wat betreft het getal ponden brood, uit een mud rogge te bakken, is behouden en dus weder 99 ponden een mud zal moeten opleveren. — Zijn vastgesteld de kohieren van de hoofdelijke omslagen zoo ter bestrijding van het tekort der gemeente-inkomsten, nachtwachtloon en lantarens — als tot onderhoud van bruggen, wegen enz. in het Pesserveld over 1854. — Voorloopig is vastgesteld de rekening en verantwoording van den gemeente-ontvanger over 1853. — Is bepaald, dat tot toelage voor eene daar te stellen zoogenaamde Bewaarschool voor kleine kinderen beneden de 5 jaren zonder onderscheid van stand, uit de gemeentekas eene som van f 80 zal worden verstrekt.

Meppel, 12 Dec. In de heden avond gehouden raadsvergadering, zijn behandeld: 1o. Eene missive van den Gemeente-Ontvanger, geleidende een Procesverbaal van bekeuring, wegens frauduleuse invoer van 100 Ned. ponden versch geslagt rundvleesch door den voerman *Lubbinge* van Ruinen, benevens een adres van dezen, verzoekende, om verschoond te blijven van het betalen der boete ad f 50. Op voorstel van het dagelijksch bestuur, heeft de Raad hetzelve gemagtigd, om met den voerman Lubbinge eene transactie te sluiten voor f 20, onder nadere goedkeuring van HH. Ged. Staten, te betalen binnen acht dagen na die goedkeuring. — 2o. Eene marginale dispositie van den heer Commissaris van dit gewest, als Voorzitter van HH. Ged. Staten, geleidende een adres van den architect *van der Bie*, vroeger te Zwolle, thans te Utrecht, zich beklagende dat hij op verzoek van den Gemeenteraad in 1852 had vervaardigd een bestek en eene teekening voor het bouwen van een nieuw Raadhuis, en daarvoor geene betaling konde erlangen van de hem toekomende gelden ad 140, met verzoek aan Ged. Staten om hunne tusschenkomst, opdat hij de betaling erlangde. Hieromtrent is bepaald, dat aangezien die som den Raad te hoog voorkwam voor het maken van een bestek en eene teekening, benevens het doen eener reis, hem eene som van f 100 aan te bieden. — 3o. Omtrent eene door Burg. en Weth. ingediende nieuwe verordening op de heffing van opcenten op het rund- en kalfvleesch en op het gemaal, waarbij wordt voorgesteld, dat de opcenten op de rogge van 90 tot 50 teruggebragt, doch die op de tarwe van 90 tot / 150 en op het rund- en kalfvleesch van 75 tot 125 opgevoerd zullen worden, wordt besloten dit stuk ter inzage der leden te leggen, om later bij de andere financiele voordragten te behandelen. — 4o. Voor kennisgeving worden aangenomen: *a.* Eene resolutie van den heer Commissaris des Konings, houdende berigt, dat Z. E. de minister van binnl. zaken genoegen neemt met de verandering van de steenen brug in eene draaibrug, en dat de werkzaamheden daartoe zullen worden voorbereid; — *b.* Eene resolutie van H.H. Ged. Staten, houdende goedkeuring van het suppletoir kohier van Hoofdel. omslag over 1854, benevens eene, houdende goedkeuring van de met de Wed. *de Vries* geslotene onderhandsche verpachting van het Zwolsche Veer, voor den tijd van drie jaren, voor eene som van f 50 sjaars, als ook eene houdende goedkeuring van de suppletoire begrooting der dienstdoende Schutterij over 1854 ten bedrage van f 313,61^5, eindelijk eene missive van den Kerkenraad der Herv. Gemeente alhier, houdende goedkeuring van 's Raads besluit, omtrent de bedeeling der armen, en mededeeling dat tot Diaken-boekhouder benoemd is de heer *L. Kleijenberg*, aan wien de Gemeentelijke jaarwedde van f 200-„, voor de administratie der elders armlastigen moet worden uitbetaald. — 5o. Eene missive van het Israelitisch kerkbestuur alhier, verzoekende om eene nieuwe begraafplaats op grond van ongenoegzaamheid der oude, met kennisgeving, dat zij hunne begraafplaats wel kunnen vergrooten, doch dat de kosten van aankoop en in orde brenging zullen bedragen f 500-„; dat zulks de krachten van de Israëlitische gemeente te boven gaat, waarom het bestuur eene gemeentelijke toelage verzoekt. Hieromtrent is besloten de betrekkelijke stukken ter visie van de leden te leggen om daar later op terug te komen. — Eene missive van Burg. en Weth., houdende voordragt tot af- en overschrijving op de begrooting van 1854 van eene som van f 2000-„, ten behoeve van de Hervormde diaconie, waardoor alzoo het subsidie van dit jaar wordt opgevoerd tot f 8000-„. Door den Raad is magtiging daartoe verleend onder goedkeuring van H.H. Ged. Staten.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

13 *Dec.* *K. L.*, arbeider te Blokzijl, wegens diefstal onder verschoonende omstandigheden, veroordeeld tot 6 maanden gevangenisstraf; — *J. A. O.*, arbeider te Havelte, wegens moedwillige verwonding, als niet wettig bewezen, vrijgesproken; — *R. B.*, koopvrouw te Hoogeveen, wegens diefstal in dienstbaarheid, veroordeeld tot 2 jaren gevangenisstraf.

INGEZONDEN STUKKEN.

Verpachting van Vallaten te Stads-Kanaal, Oostermoersche en Zuidenveldsche Veenen.

Wij zijn in staat gesteld, aan onze lezers te kunnen mededeelen het schrijven van de hoofd-commissie der Oostermoersche en Zuidenveldsche Veenen aan den Raad der stad Groningen over den verkoop van jenever door de Vallaatmeesters te Stads-Kanaal, naar aanleiding van de gezamenlijke klagten van de Volmagten der negen markten, in de laatst gehoudene algemeene vergadering te Gasselte ingebragt. Het luidt als volgt: „Bij de op handen zijnde verhuring van de verlaten in de stadswateren, nemen wij de vrijheid, UEd. A. bij dezen te informeren, dat op eene algemeene vergadering van de volmagten der negen markten, in vereeniging met de hoofdcommissie, aan laatstgenoemde is opgedragen, om wegens de menigvuldige daaromtrent gerezene klagten, UEd. A. dringend te verzoeken, om onder de conditien van verhuring der vallaten op te nemen, dat de huurders van dezelve geen sterken drank aan de schippers zullen mogen verkoopen; — dat toch de vallaatsmeesters door verkoop van sterken drank, de schippers als 't ware noodzaken, om dubbel vallaatsgeld te betalen, daar zij aan de schippers tot zulk een hoogen prijs dien sterken drank debiteren, dat zij meer dan de dubbele waarde daarvoor geven; — dat de grieven, welke hieromtrent bestaan, UEd. A. genoegzaam uit de bemoeijingen van HH. Gedeputeerde Staten van Groningen en die van een der in UEd. A. gewest aanwezige departementen tot Nut van 't Algemeen zullen bekend zijn, maar, daar de zaken misschien uit een ander oogpunt beschouwd worden, dan waarop wij voornamelijk UEd. Achtb. aandacht wenschten te vestigen, namelijk het belang der Drentsche marktgenooten, welker behartiging wij op ons zien rusten, deelen wij UEd. Achtb. nog het volgende mede: die marktgenooten moeten, wegens dien gedwongen verkoop van sterken drank bij de vallaten, in plaats van dertig centen voor eens en zestig cents voor heen en terug, het dubbele ad f 0.60 en f 1.20 betalen; — de marktgenooten hebben voor enkel vallaatsgeld gecontracteerd en moeten nu dubbel betalen; want de schippers, die hun bestaan zoeken in den afvoer van turf, moeten dan minder voor den turf besteden, de verveeners der negen markten worden zoo niet alleen op eene onredelijke en onbillijke wijze met lasten bezwaard, maar daarenboven ook op eene *onwettige.* — Burgemeester en de Raad der stad Groningen toch hebben, als Heer van Westwoldingerland en Oldambt, eene wet uitgevaardigd onder dagteekening van den 24 December 1635, die bepaalt, dat vallaatsmeesters geen herbergiers mogen zijn. — Deze wet is nimmer door de daartoe bevoegde magt ingetrokken en bestond dezelve in 1817, toen de marktgenooten met de stad Groningen contracteerden over den afvoer der veenen, en hadden zij dus een verkregen regt op de conditie, dat de vallaatsmeesters geen herbergiers mogten zijn, 't geen gelijk staat met de voorwaarde, dat ze geen sterke dranken mogen verkoopen, zoodat eindelijk niet alleen alle mogelijke redenen van billijkheid en van zedelijkheid, maar ook van regt voor ons zijn. — Redenen waarom wij vertrouwen, dat in de conditien van de aanstaande verhuring der vallaten moge worden opgenomen, dat de huurders derzelve geen sterken drank zullen mogen verkoopen."

ROLDE, 11 Dec. 1854.

Mijnheer de Redacteur!

Met verregaande verontwaardiging las ik gister in uw geëerd dagblad van den 9den een berigt, „aangaande de handelwijze van de diaconie der Herv. gemeente te Rolde, ten opzigte van de aan hare zorg toevertrouwde *weeskinders*," waarin de handelwijze van de diakenen op zulk eene afschuwelijke wijze wordt ten toon gesteld, — dat ik, als lid van den kerkeraad, mij verpligt gevoel, met een enkel woord daarop te antwoorden, om te verhoeden, dat het publiek door dat hatelijk en lasterlijk geschrijf misleid, de handelwijze van de diakenen dezer gemeente, niet geheel verkeerd beoordeele.

De berigtgever nl. meldt, vernomen te hebben: dat op dingsdag 8 ll. weder ten huize van den logementhouder *H. Rebbers*, door de diaconie, de weeskinders, onder eenig voorbehoud, aan de laagstbiedenden zijn uitbesteed, stelt verder *die uitbesteding* als eene barbaarschheid voor, die tot schande der menschheid en des Christendoms strekkende, in onze eeuw niet meer behoorde plaats te hebben, waarvan de gevolgen zijn, dat de ongelukkige weezen meestal aan zelf behoeftige lieden worden toevertrouwd, voor eene som, waarvan geen hond kan onderhouden worden, en waardoor zij, veelal bij gebrek aan voedsel, ligchamelijk en dikwijls ook geestelijk, stumpers blijven,

Had de berigtgever in het algemeen zijne gedachten medegedeeld over de verpleging van de diaconie-Kinderen ten platten lande, en hetgeen die verpleging te wenschen overliet aangewezen, zoo zou hem niemand zulks ten kwade kunnen duiden, had hij de middelen aangetoond, waardoor die gebreken weggenomen, en voor eene betere ontwikkeling dier ongelukkigen kon gezorgd worden, zoo zou hij zeker alle weldenkenden en inzonderheid onze diaconie ten hoogste aan zich verpligt hebben. Dan helaas! was dit kennelijk niet zijne bedoeling, maar enkel en alleen schijnt hij door zijn geschrijf beoogd te hebben, om *die uitbesteding van weezen te Rolde*, als een werk van verregaande *barbaarschheid* voor te stellen, en de diacenen als het ware gelijk te stellen met de Amerikaansche slavenhandelaars, die, gelijk deze zich verheugen over den hoogen prijs die zij voor hunne slaven kunnen bedingen, om het even wiens eigendom zij worden, — zoo ook zich verblijden, over elke vermindering van prijs waarvoor iemand maar de huisvesting en verzorging hunner pupillen wil aannemen, al is ook die prijs minder, dan voor het onderhoud van een hond betaald moet worden, en al is het ook te voorzien, dat hunne ligchamelijke en geestelijke ontwikkeling daardoor zal lijden.

Ziet hier hoe de zaak zich heeft toegedragen.

Er waren in deze gemeente *vijf* kinderen, voor welker huisvesting en onderhoud de diacenen voor het volgende jaar moesten zorgen. Vier van hen waren weezen, en de vijfde eene dochter van eene Afgescheidene vrouw, die sedert jaren hier op *haar verzoek*, door onze Hervormde diacenen, gedurende de laatste jaren van eene geschikte dienst waren voorzien.

Nadat de gemeente kennis was gegeven, dat van wege de diaconie den 8sten dezer ten huize van *Rebbers* eenige kinderen zouden worden uitbesteed, en de kerkeraad ten dien einde des avonds aldaar vereenigd was, werden de aanwezig zijnde gadingmakenden, ten getale van tien of twaalf ingezetenen, binnengeroepen.

De præses van den kerkenraad deed de opgekomenen opmerken, dat men het te verrigtene werk, ja wel, gewoon was *eene uitbesteding* te noemen, doch dat men hier aan dat woord die beteekenis niet moest hechten, die in het dagelijksch leven daaraan gewoonlijk gehecht wordt, dat het slechts de bedoeling van de diacenen was, om met hen, die zich daartoe bereid betoonden in onderhandeling te treden, over de aanstaande verpleging van eenige weezen; dat zij tot uitdrukkelijke voorwaarden stelden: dat zij, aan wie de kinderen werden toevertrouwd, niet slechts voor hunne *voeding*, maar vooral voor hunne *opvoeding* moesten zorgen, dat zij moesten zorgen, voor hunne ligchamelijke reinheid, en gezondheid, geene hunne krachten te bovengaande werkzaamheden van hen mogten vergen, bij de minste ongesteldheid oogenblikkelijk aan diacenen kennis geven, en wel toezien dat het onderwijs in de school en catechisatien zoo gezet mogelijk werd bijgewoond, etc. etc., dat de diacenen niet aan den *minst eischenden*, maar aan hen, die hun daartoe het meest *geschikt* voorkwamen, de kinderen zouden toevertrouwen.

Dat het diacenen, ten aanzien van die bepalingen, wel degelijk ernst was, bleek daaruit, dat onderscheidene personen werden afgewezen, omdat men de personen of huisgezinnen niet geschikt oordeelde voor de opvoeding van kinderen, of wanneer zij te ver van de school en van het onmiddelijk toezigt der diacenen verwijderd zouden worden. Het mogt de diacenen gelukken, vier van de kinderen geplaatst te krijgen bij zeer *welgestelde* en *achtenswaardige* ingezetenen in de nabijheid der school, terwijl een van hen aan een arbeidsman werd toevertrouwd, die door eene vroegere uitmuntende verzorging van een diaconiekind, zich dat vertrouwen volkomen had waardig gemaakt.

Zoodat alle leden van den kerkeraad zich van ganscher harte vereenigden met het dankgebed, waarmede de predikant de vergadering besloot, waarlijk niet omdat men eenige centen voor de diaconie had uitgewonnen! — maar, omdat allen zich verheugden, dat men zulke geschikte personen had gevonden, die zich met de verzorging dier ongelukkige kinderen wilden belasten, en van wie men voor dezen alles goeds mogt verwachten.

Ik meen hiermede genoeg te hebben aangewezen, dat de diacenen van Rolde op geene meer *doelmatige* en *Christelijke* wijze zich ten aanzien van die kinderen van hunnen pligt konden kwijten, dan door hen gedaan is, en zij waarlijk dien blaam van *liefdeloosheid* en *barbaarschheid* niet verdienen, die de naamlooze schrijver van bovengenoemd berigt, onder den schijn van *menschlievendheid* — maar inderdaad om geheel andere hier welbekende redenen! — op hen tracht te werpen.

T. W., *lid van den kerkeraad van Rolde.*

P. S. Het zou mij aangenaam zijn, indien deze letteren ook door de *Provinciale Groninger Courant*, waarin het bovengenoemd hatelijk berigt werd overgenomen, in een volgend no. eene plaats vergund werd.

Het doet ons genoegen uit het vorenstaande de zorg te zien, welke Rolde's kerkenraad voor de Diaconie-kinderen aan den dag legt: wij moeten echter opmerken, dat dan toch, onder welke voorzorgen ook, de kinderen zijn uitbesteed, en dat zulks voor minder dan in het vorige jaar is geschied. Wij veroorlooven ons tevens aan den kerkeraad in overweging te geven, om, daar het denzelven niet om de besparing van eenige centen te doen is en de Diaconie-kas, gelijk wij weten, zich in goeden staat bevindt, het uitbesteden der Diaconie-kinderen geheel achterwege te laten, waaraan zoo zeer de schijn kleeft, dat men de goede voeding en opvoeding der kinderen aan de zucht, om eenige centen uit te winnen, opoffert, en om liever, zonder uitbesteding, eene overeenkomst over de verpleging dier kinderen met daarvoor geschikte personen aan te gaan.

Red.

Correspondentie.

Het stuk van IJ. Z. in een volgend no.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel mijne echtgenoot J. A. RIKKERS van een ZOON.

KOEVORDEN, 11 December 1854.

A. SLINGENBERG, *Notaris.*

Trof ons den 9 dezer het verlies van onze jongste lieveling, PIETRONELLA JACOBA, thans is die droefheid eenigzins gelenigd geworden, daar door Gods goedheid heden morgen mijne geliefde Echtgenoote CORNELIA VUYK beviel van een welgeschapen ZOON.

SMILDE den 13 December 1854.

P. J. SPRUIT.

Eenige kennisgeving.

Heden werd mij, mijne nog overige kinderen en behuwd-kinderen op nieuw een gevoelig verlies toegebragt, in het overlijden van mijnen waarden Echtgenoot LAMBERT KNIPHORST.

Eene sterk toenemende verzwakking maakte binnen weinige weken een einde aan Zijn bijna zeventigjarig leven, waarvan ik zeven en veertig jaren met hem in eenen genoegelijken echt mogt doorbrengen.

MEPPEL den 10 December 1854.

J. WOLTMAN,
Wed. L. KNIPHORST.

BUITENGEWONE VERGADERING

van 't DEPARTEMENT *ASSEN* der MAATSCHAPPIJ: **tot nut van 't Algemeen** op *DINGSDAG* den 19 December 1854, des avonds te zeven uren. Keuze van nieuwe leden in 't bestuur — en behandeling van ingekomen stukken.

Het Lid Secretaris,
A. T. HOSTEIJN.

De ONDERWIJZER te Gasselter-Nieveen heeft zijne betrekking bedankt, en de SCHOOL zal alzoo **VACANT** worden met 1 Jan. 1855.

Ten minste tot Mei e. k., wenscht het GEMEENTE-BESTUUR de School *voorloopig* te laten waarnemen, en noodigt daartoe uit diegene, die hiertoe bevoegd en geschikt zijn, om zich te vervoegen bij den Heer BURGEMEESTER van *Gasselte.* Brieven franco.

Uit de Hand te Huur,

OM OP 1 MEI 1855 TE AANVAARDEN:

Eene **HEEREN BEHUIZINGE en TUIN**, aan de *CINGEL* te Assen. Te bevragen bij Mr. H. J. L. VAN DER WIJCK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen doen te weten, dat het **VERGELIJKEND EXAMEN** ter vervulling der ONDERWIJZERSPLAATS in de School te *LOON* is **uitgesteld** geworden tot WOENSDAG den 3 JANUARIJ 1855, des voormiddags te tien ure. Die er deel aan willen nemen, worden uitgenoodigd hunne STUKKEN alsnog zoo spoedig mogelijk franco in te zenden aan den BURGEMEESTER van Assen.

ASSEN den 15 December 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
H. J. OOSTING.
De Secretaris,
KIJMMELL.

HOUTVERKOOPING,

op den ***EERSTEN STEEN*** bij ***ASSEN***, op *DINGSDAG* den 19 December, des morgens 10 ure te beginnen.

Van ongeveer **40 stuks op stam staande EIKEN**, zonder **zware boomen**; en ruim **350 grove en fijne DENNEN**, geschikt tot allerlei TIMMER-, PAAL- en RIGGELWERK.

Ten overstaan van den Notaris H. H. VAN LIER te Assen, zal op *VRIJDAG* den 22 December 1854, 's avonds te zes uur te beginnen, in het logement van JOHANNES WIND te Smilde,

PUBLIEK WORDEN GEVEILD:

1o. Ten verzoeke van de erven JAN JANS LOK JR., te Smilde:

Eene **BEHUIZINGE** en **ERF**, staande en gelegen te Hijkersmilde, Zuidoostzijde der Hoofdvaart, nabij de helling van KLAAS FERNHOUT.

2o. Ten verzoeke van de erven JAN ENSING te Smilde:

Eene **BEHUIZINGE** en **ERF** en bijgelegen **KAMP LAND**, staande en gelegen te Smilde, tegenover het logement van den heer WIND, benevens een **KAMP LAND**, op de *Evert Hendriks Wijk.*

3o. Ten verzoeke van ALBERTUS SMID te Smilde:

Eene **BEHUIZINGE** en **HEEMSTEDE**, staande en gelegen te Smilde, Noord-westzijde der Hoofdvaart, aangekocht van ROELOF BENNINK te Smilde en CONSORTEN, en

Een perceel **BOVENVEEN**, aan de *Domein-Wijk* te Assen, zijnde de *vierde klink* op de veenplaats, door wijlen HENDRIK JAN DRENTHEN aangekocht van het Domein.

ASSEN den 15 December 1854.

H. H. VAN LIER.

Op Vrijdag den 22 December 1854, 's morgens te 10 uur

in het Vallaatshuis te Eexterveensche Kanaal, Gemeente Anlo,

PUBLIEKE VERHURING:

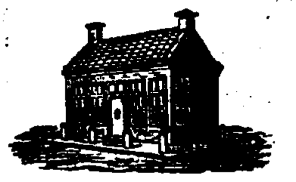

Van het **VALLAATSHUIS** met de **TUIN** en het **EEXTERVEENSCHE VALLAAT**, met alle regten daaraan verbonden, voor den tijd van **één** of **meer jaren**, thans in gebruik bij JAN GEERTS LOK.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

Provincie Drenthe.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 2e Januarij 1855, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den waarnemenden HOOFDINGENIEUR van den Waterstaat in het derde district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur, te Assen, worden

AANBESTEED:

Het uitvoeren van eenige vernieuwingen en herstellingen, mitsgaders het driejarig onderhoud van het VEREENIGD HUIS van ARREST en JUSTITIE te Assen, ingaande op den 1 Januarij 1855 en eindigende met den laatsten December 1857.

Deze aanbesteding zal geschieden alleen bij **inschrijving**, overeenkomstig artikel 6 van het bestek.

Het BESTEK zal ter lezing liggen aan het MINISTERIE VAN JUSTITIE, aan het locaal van het PROVINCIAAL BESTUUR van *DRENTHE*, te Assen, en op alle plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in die provincie ter lezing gelegd worden.

Twee dagen vóór de besteding, zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den waarnemenden HOOFDINGENIEUR **KOCK**, en den INGENIEUR **DE QUARTEL**, beide te Assen.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 8—15 Dec. *Geh.* G. Scholten met F. Buining. — *Bev.* B. Gazan, geb. Lezer, van z.; E. Blomsma, geb. Klok, levenloos kind van het manl. gesl. — *Overl.* J. Winters, weduwe A. Raman, 68 j. en 3 m.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 15 Dec.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	ƒ 00.00	Boekweit, zand 65	N.pd.	ƒ 6.80
„ N. Oml.	70	„	„ 11.40	„ „ 67	„ „	7.20
dito.	72	„	„ 12.00	„ veen 64	„ „	6.40
„ „ Old.	70	„	„ 11.30	„ „ 66	„ „	6.00
„ „ „	72	„	„ 11.90	Paardeboonen.. ƒ	7.25	à 7.50
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 8.70	Groene Erwten. „	10.00	à 11.00
„ „ „	68	„	„ 9.10	Graauwe „ „	10.00	à 11.00
„ „ „	70	„	„ 9.50	Koolzaad . . . ƒ	14.00	à 00.00
Haver, N. dikke	40	„	„ 3.75	Gort, grove . „	11.00	à 00.00
„ „	42	„	„ 3.95	Gort, parel . „	14.50	à 15.00
„ Voer	36	„	„ 3.20	Olie, raap per vat	46.00	à 47.00
„ „	40	„	„ 3.60	Raapkoeken		à 00.00
„ Zwarte	36	„	„ 3.20	Lijnkoeken	00.00	à 00.00
„ „	40	„	„ 3.60	Boter ¼ ton. . . .	00.00	à 00.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.45	Boter ⅛ „		à 00.00
„ „ „	56	„	„ 5.80			
„ „ zomer	56	„	„ 0.00			
„ „ knob.	60	„	„ 0.00			

Tarwe met geringe aanvoer en de beste soorten 20 cent hooger gedaan. — Rogge en Boekweit daarentegen 20 cent bij gerijven gedaan. — Gerst iets hooger verkocht. — De Dikke, alsmede Voer en Zwarte Haver iets beter. — Gort slap.

ASSEN, 14 Dec. Rogge ƒ 7,50 tot ƒ 8,25. Boekweit ƒ 6,00 tot ƒ 6.75. Boter 75 a 80 ct. het N. ℔. Aardappelen ƒ 1,50 ƒ 2,00. Prijs van het Roggebrood ƒ 0,62 de 6 N. ℔.

HOOGEVEEN, 12 Dec. Rogge ƒ 8 12⁵. Boekweit ƒ 7,00. Haver ƒ 0,00; Honig per pond ƒ „.00; Boter het N. pd. ƒ 0,78. Zetting ƒ 0,60.

COEVORDEN, 11 Dec. Rogge ƒ 7,75. Boekweit ƒ 7,00. Boter p. N. ℔ 80 ct.

MEPPEL, 14 Dec. Rogge ƒ 8,40 a ƒ 9,00. Boekweit ƒ 6,75 a ƒ 7,25 Boter 1½ N. pd. ƒ 1,25 a ƒ 1,42⁵. Boter per ⅛ vat. ƒ 18,00 a ƒ 19,75.

AMSTERDAM, 13 Dec. TARWE. Poolsche bij gerijf prijshoudend; Inl. roode lager afgegeven; 128 ℔ bonte Poolsche ƒ 486; 131 ℔ nieuwe Geldersche ƒ 420; 126 ℔ dito ƒ 420; 126 ℔ blaauwpuntige Groninger ƒ 365; 127 ℔ Gron. aan de Zaan ƒ 370. In veiling wegens zeeschade verkocht: 126/27 ℔ bonte Poolsche ƒ 440, 445, 450; 126 ℔ dito ƒ 440; 125 ℔ dito ƒ 436; 122/23 ℔ dito ƒ 416. — ROGGE in de gedroogde soorten lager verkocht, 120 ℔ Pruissische ƒ 325; 119 ℔ nieuwe Archangel ƒ 320 aan de Zaan. — GARST prijshoudend; 110, 112 ℔ nieuwe Deensche ƒ 230, 236; 112, 114 ℔ nieuwe Engelsche ƒ 237, 243. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — ERWTEN. Oostzeesche Graauwe tot iets lageren prijs met goeden handel. Groene en Witte prijshoudend. — KOOLZAAD op het Najaar £ ½ hooger; op 9 v. Olie in Sept. en Oct. £ 71. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE iets williger; op 6w, ƒ 51¼; Vliegend ƒ 49¾, 50; 1o. Mei ƒ 49, ½, ¾; Sept., Oct. en Nov. ƒ 41½, 42. — LIJNOLIE dadelijk vast, op het Voorjaar zeer begeerd; op 6w. ƒ 43; Vliegend ƒ 41¾, 42; 1o. Maart, April en Mei ƒ 42, 43. — HENNEPOLIE op 6w. ƒ 48½; Vliegend ƒ 47. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks ƒ 85 a 90. — LIJNKOEKEN per 104 stuks ƒ 13 a 16½. — MOUTWIJN ƒ 21 per vat contant voor enkele posten besteed. — JENEVER 100 % Amst. proef ƒ 26 a 26½ per vat contant.

225STE **STAATS-LOTERIJ.** EERSTE KLASSE.

2de Lijst. No. 16696 ƒ 20000. No. 6557 ƒ 5000. Nos. 763 en 3946 ieder ƒ 1000. — 3de Lijst. No. 7336 ƒ 1250. No. 2586 ƒ 1000. — 4de Lijst. Nos. 3446 en 7981 ƒ 1000.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 14 Dec. 1854.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	59¹³⁄₁₆
„ „	3	„	71
„ „	4	„	89⅜
Amort. Synd.	3½	„	
Handelm.	4½	„	
O. I. Leening	4	„	88½
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	99⅜
Dito 1828/29	5	„	99⅞
Cert. 1831/33	5	„	88¾
Dito 1840	4	„	75⅜
Dito Stieglitz	4	„	74½
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	56⅜

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	66¼
Spanje. Oblig.	1	„	18¼
Obligatiën	3	„	37⅝
Binnenl.	3	„	33¼
Amortisable			4⁷⁄₁₆
Bewijz. Coup.			5⁵⁄₁₆
Oostenrijk,			
Oblig. Goud	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	63¾
„ „ N.	5	„	73⅝
„ „	2½	„	32⅝
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	
Portug., Oblig.	4	„	36¾
Amerika, Bank-Act.			8¼

DE VERTELLER ENZ.

Hoe duizend negers aan een kant geschoven werden.

Een slavenhandelaar had ongeveer 2000 slaven op de kust van Guinea aangekocht, en bijna even veel vrouwen en kinderen. Voor het grootste gedeelte had hij ze gekocht van de hoofden van twee vijandelijke stammen. Daar hij er op rekende, dat de schepen, welke tot hun transport bestemd waren, binnen zekeren tijd zouden aankomen, had hij slechts voor zoo veel levensmiddelen gezorgd, als voor dien tijd genoeg waren. Engelsche kruisers hielden echter de schepen van de kust verwijderd, en de levensmiddelen werden hoe langer hoe schaarscher, zoodat het rantsoen der negers hoe langer hoe kleiner werd. Nu werd de slavenhandelaar bezorgd, dat zijne slaven uit gebrek aan voedsel gedeeltelijk, gedurende de overvaart, sterven, gedeeltelijk in zoo slechten toestand ter plaatse hunner bestemming zouden aankomen, dat hij ze tot een lagen prijs zou moeten afstaan.

De tijd verliep en geen schip kwam, en de slavenhandelaar werd eindelijk genoodzaakt bij zich zelven te overleggen wat hij doen zou, en kwam tot het volgende besluit: Duizend negers in goede gezondheidstoestand en volle kracht zouden waarschijnlijk bij hunne aankomst meer waard zijn dan 2000 vermagerde en uitgehongerde, vooral als de vracht en alle andere onkosten in aanmerking genomen werden; daarom was het ook beter zich van de helft zijner negers te ontdoen, om de waarde der andere helft te verhoogen. Maar hoe dat te doen? In dat oogenblik gaf de duivel, die altijd gereed is om zijne vrienden te helpen, hem de volgende gedachten in: „Uw slaven behooren tot twee verschillende stammen, die gij voortdurend gescheiden moet houden, om hunne vijandige gezindheid niet te laten uitbreken. Als gij u nu eens van die gezindheid bediendet om ze elkander te laten vernietigen?” Dadelijk besloot hij daaraan gevolg te geven. Hij sloot den weg af, waarlangs zijne negers zouden kunnen ontsnappen, wapende beide partijen met stokken en liet ze op elkander los, terwijl hij zich zelven met zijne gewapende bedienden op eene veilige plaats terugtrok, om het resultaat van die proef te zien. Zijn plan gelukte beter dan hij gedacht had. Naauwelijks zagen de beide vijandelijke stammen elkander of zij stormden op elkander in en vermoordden elkander; maar of de duizend, die hij wilde behouden, onbezeerd overbleven, is eene vraag, die wij niet bevestigend durven beantwoorden.

ALLERLEI.

Een jong Amerikaan, maakte werk van eene weduwe in Pensijlvanie. Toen hij *'t jawoord* vroeg, en de weduwe cito wilde trouwen, zeide hij echter: „er zijn twee zaken die ons verhinderen dadelijk de handen in één te leggen. De eerste is, dat ik geen middelen heb om een winkel te beginnen.” De beide minnenden verlieten daarop elkanderen, maar de weduwe zond hem onmiddelijk het contract van een door haar *gekocht* huis. Op den volgenden dag kwam de weduwe eens bij hem aan wippen, zoo geheel toevallig, en vroeg: „nu engel! wat is het tweede dat u verhindert te trouwen?” — „Ik heb reeds eene vrouw,” antwoordde hij zoo bij den neus weg.

De weduwe greep nu hare eau de cologne-flesch.

—

Bij de behandeling eener geregtelijke echtscheiding in N. Amerika, zeide de regter: „de zaak kan vóór September niet worden beslist.” Neen! Neen! riep de verantwoordigde vrouw, met gillende stem, 't moet eerder geschieden, want ik moet in Junij weer trouwen.”

—

CHARADES.

XL. Ik besta uit drie lettergrepen en ben de naam eener stad in Europa. 7, 2, 8, 5, 6 vindt men in sommige groote steden; 7, 4, 2, 5 een viervoetig dier; 1, 4, 6, 8 eene ziekte; 10, 2, 8, 9, 3 een mannennaam; 9, 8, 10 een ligchaamsdeel.

XLI. Mijn geheel bestaat uit uit 10 letters en heeft reeds veel bloed en tranen gekost. Gij moet mij niet op het vaste land, echter nog minder in de zee zoeken. Mijn 8, 9, 7, 10 vindt men maar tweemaal op de geheele aarde; mijn 5, 6, 9, 2, 10 behoort tot het huisraad; mijn 3, 4, 1 vindt hare plaats op concerten en mijn 10, 7, 6 is zeer wisselvallig, terwijl met het omgekeerde daarvan de kinderen gaarne spelen.

XLII. Waar heeft de ezel zoo luid geschreeuwd, dat alle menschen hem hebben kunnen hooren?

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.

BIJBLAD, behoorende bij de Provinciale Drentsche en Asser Courant van 16 Dec. 1854.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Gen. van 1 Dec. 1854 heeft de heer VAN HEIDEN REINESTEIN bij de beraadslagingen over Hoofdst. IV (Justitie) der Staatsbegrooting, Afdeeling Rijkspolitie, het volgende gezegd:

Ik heb het woord gevraagd om te dezer gelegenheid een onderwerp ter sprake te brengen, verleden jaar door ons hooggeacht medelid (den heer *van Lynden*) in deze Kamer behandeld. Ik bedoel zekere processie, welke jaarlijks wordt gehouden door de Roomsch-katholijke gemeente te Ossendrecht naar Beerendrecht, en wel juist op den 8sten September.

De Minister heeft destijds op de hem gedane vraag geantwoord, dat hij erkende dat Ossendrecht niet behoorde onder die plaatsen, waar de bepaling van art. 167 der Grondwet 2de alinea geldig was; dat hij echter zorg had gedragen of zoude dragen, dat die processie geen plaats meer vond, immers geen karakter van processie meer zoude aannemen. Intusschen, wat is gebeurd? Indien ik althans — en ik betwijfel zulks niet — wel onderrigt ben, op den 8sten September j.l. heeft die processie weder, even als vroeger, plaats gehad, met die uitzondering, dat de gendarmerie dezelve niet, zoo als vroeger, begeleidde, terwijl echter ook, alweder als mijne informatien juist zijn, de burgemeester, het hoofd van de politie der gemeente, zich bij dezelve bevond. Dat nu die processie zoude zijn aan te merken als eene bedevaart door eenige individus gehouden, dit gaat te ver; een optogt uitgaande uit de kerk, met zich voerende kerkelijke vaandels en banieren, koorknapen, pastoors en kerkelijke beambten en onder het aanheffen van geestelijke gezangen, om evenzoo weder in dezelfde kerk terug te keeren, — als dat geen processie mag heeten, dan is, naar het mij voorkomt, alle begrip van processie verdwenen. Maar bovendien, de Commissaris des Konings van Noordbrabant zelf erkent, blijkens des Ministers zeggen, niet alleen dat er processie gehouden is, althans in vroegere jaren, maar ook dat zulks te Ossendrecht, volgens de Grondwet, verboden is. Wij treffen hier dus bepaald schending aan van eene grondwettige bepaling, die de politie van Ossendrecht in de eerste plaats moest handhaven. En nu vraag ik den Minister, verdient het hoofd van politie aldaar niet berisping? Verdient hij niet veel meer dan berisping? Wat ware hier de pligt van een krachtig, energiek Gouvernement? Had niet de Regering, aan wie de dag der processie bekend was, deze moeten verbieden en, konde zij op het hoofd der politie geene rekening maken, laten verbinderen. Neen, Mijne Heeren, ik geloof dat de Regering hier in verzuim is. En wat zijn de gevolgen? In dezelfde gemeente Ossendrecht is ook een klein kuddeke, even als te Kockengen, van eene andere gezindte; aan het hoofd van dat kuddeke staat een leeraar, die, vol ijver voor zijne bediening, herhaaldelijk en krachtig heeft geklaagd over het onregt dat hem werd aangedaan en de aanstoot, die zijne gemeente werd gegeven door het straffeloos toelaten van eene handeling strijdig met de Grondwet en met hare godsdienstige begrippen.

Dat mag niet langer zoo zijn, Mijne Heeren, en daarom hoop en vertrouw ik, dat de Minister zijne maatregelen zoodanig zal nemen, dat zulks voortaan nimmer meer plaats hebbe, en dat het hoofd der politie, die andermaal de wet heeft laten vertreden, deswege worde teregt gewezen.

Gold het hier eene gemeente waar slechts ééne kerkelijke gezindte aanwezig was, ik zou de zaak niet hebben aangeroerd. Nu echter moet ik regt vorderen voor dat kuddeke, dat ook daar ter plaatse, een ander geloof belijdend, aanwezig is en ik draag voor mij de volkomene, de heilige overtuiging weg, dat, wil men verdraagzaamheid in godsdienst, overal, maar vooral in dit land zoo wenschelijk, bevorderen, men regtvaardig en regt door zee moet gaan, zich door geene bijoogmerken doen leiden, de Grondwet in zake handhaven, jegens welke gezindte ook. Dit is, naar het mij voorkomt, de ware, de eenige weg, dien het Bestuur moet volgen om zich krachtig te handhaven en bij alle partijen dien steun te vinden, die het noodig heeft. Eene zoodanige regtvaardige handelwijze wordt gebillijkt, selfs in het oog der overtreders. Ik neem daarom de vrijheid deze gelegenheid, die het mij leed doet, om de teederheid van het onderwerp, hier ter sprake te hebben moeten brengen, met ernst aan de aandacht van den Minister van Justitie te onderwerpen, opdat door zijne afdoende bemoeijing eene betreurenswaardige spanning, zoo niet botsing, in eene gemeente van ons dierbaar vaderland toekomstig moge worden voorgekomen.

Een tweede punt betreft de organisatie van de politie, en hier breng ik hulde aan den Minister van Justitie ten opzigte van een maatregel, die verleden jaar genomen is, met betrekking tot de organisatie van de geregtsdienaars, die tot Rijks-veldwachters zijn aangesteld, welke organisatie ook is uitgestrekt tot de opzieners van de jagt. Ik breng daaraan hulde, want ik heb de overtuiging gekregen, dat die maatregel voortreffelijk werkt; maar, in verband met hetgeen gisteren door ons geacht medelid uit Zutphen, den heer *Dullert*, gezegd is, neem ik de vrijheid een punt aan de aandacht van den Minister te onderwerpen, namelijk, of het niet in het belang van de justitie zijn kan om in de tractementen van de geregtsdienaars, van de rijksveldwachters, een zekeren climax te hebben, ten einde door die ongelijkheid van bezoldiging op te wekken meerdere pligtsbetrachting, meerdere zucht om vooruit te komen en om hoogere tractementen te verkrijgen. Ik geloof, dat dit resultaat erlangd zou kunnen worden zonder de som, voor de tractementen uitgetrokken, te verhoogen, wanneer men bij de eerste benoeming de veldwachters tegen iets minder aanstelde en hen dan later evenredig deed opklimmen, b.v. in drie of vier klassen. Ik geloof, dat men op die wijze nog meer vruchten van dien maatregel zou zien.

En later.

Mijnheer de Voorzitter, er zijn mij twee vragen gedaan door het geachte lid uit 's Hertogenbosch (den heer *Luijben*). De eerste betrof, op hoedanige wijze ik juiste kennis droeg van het gebeurde te Ossendrecht? Ik kan eigenlijk niet zeggen hoe ik het te weten ben gekomen en dit ligt in den aard der zaak, want de zaak is *de notoriété publique*, men behoeft juist niet alles met eigen oogen te zien. Het geachte lid heeft het, zoowel als ik, in vele nieuwspapieren kunnen lezen, waarin het met zulke *détails* vermeld heeft gestaan, dat aan de waarheid van het feit niet te twijfelen valt; het is daarenboven verleden jaar door den geachten spreker, die mij zooeven voorafging, ter sprake gebragt en ook door den Minister van Justitie in zekere mate erkend, die alleen in twijfel trok, of het al dan niet als eene processie was aan te merken. Ik protesteer ernstig tegen alle mogelijke verdenking van onverdraagzaamheid aan mijne zijde; ik heb de vraag alleen geopperd om de goede verstandhouding tusschen de beide voornaamste gezindten in ons Vaderland te bevorderen, volkomen overtuigd, dat alleen door de stipste regtvaardigheid en toepassing der betrekkelijke verordeningen dat doel kan worden bereikt, en zulks bij voorkeur door maatregelen, die het kwaad kunnen voorkomen, en door maatregelen van liefde, niet van geweld. Er zijn bladen van eene bepaalde gezindte in ons Vaderland, die, door dergelijke, ook in mijn oog, onwettige handelingen als de processie te Ossendrecht gedurig en ofschoon naar waarheid en met overtuiging voor te dragen, bevordering van verdraagzaamheid krachtdadig tegenwerken. Ik geloof, dat het in het belang van beide partijen is, wanneer, door verwijdering van de oorzaken, het kwaad worde weggenomen. Ik ben nooit onverdraagzaam geweest jegens de Roomsch-katholieke ingezetenen van mijn Vaderland, waarvan ik er zoo velen als hooggeachte medeleden in deze Kamer zie; maar ik verlang regt voor allen, aanstoot voor niemand en eerlijke opvolging van 's lands wetten. Ik herhaal nogmaals, dat ik ten stelligste protesteer tegen de verdenking van onverdraagzaam te zijn in den kwaden zin des woords: wat ik gezegd heb had alleen het waarachtig belang van de beide partijen ten doel.

Ten opzigte van de tweede vraag van den heer *Luijben*, geldt, dat ik de belanghebbenden niet heb geraden zich te adresseren, vermits mij geen derzelven persoonlijk bekend is, maar daarenboven door den predikant *Niermeijer* van Ossendrecht herhaaldelijk aan den Minister van Justitie, doch telkens vruchteloos, is gerequestreerd. Ook de heer *Luijben* moest zulks weten, vermits de heer *Niermeijer* aan deze Kamer

mededeeling van al het gebeurde heeft gedaan. Er bleef dus niets anders over dan de zaak hier ter sprake te brengen.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Gen. van 1 *Dec.* 1854 *heeft de heer VAN DER VEEN, bij de beraadslagingen over het Hoofdst. IV (Justitie) der staatsbegrooting voor* 1855, *op de post: geheime correspondentie-gelden ten dienste der politie in het algemeen f* 10.000, *als amendement voorgesteld:*

Om het woord *geheime* in de eerste alinea van de omschrijving van het artikel te laten wegvallen, en de som van *f* 10.000 te veranderen in *f* 7,000; zoodat het zou luiden: „correspondentie-gelden ten dienste der politie in het algemeen *f* 7000."

Tot toelichting van dit amendement zegt de heer V. D. VEEN het volgende:

Slechts een enkel woord, Mijne Heeren, tot toelichting van mijn amendement.

Ik heb voorgesteld, om te laten wegvallen het woord *geheime*, omdat het mij voorkomt, dat wanneer eenmaal uit dit artikel de uitgaaf is geschied, er geene noodzakelijkheid meer kan bestaan, om het geheim daarvan te bewaren. Ik zie volstrekt niet in, waarom men, wanneer de uitgave heeft plaats gehad, de zaak, waarvoor ze is geschied, later niet zou bekend maken. Een gevolg van het bekend maken zou zijn, dat ook die uitgave, even als de andere op de algemeene rijksbegrooting voorkomende, door de Rekenkamer zou kunnen worden verrekend, en er later door de wetgevende magt kennis van zou kunnen worden genomen, ten einde te beoordeelen of de som, daarvoor uitgegeven, doelmatig is besteed.

Ik heb een tweede amendement voorgesteld, om de uitgetrokken som te verminderen. Daaromtrent wensch ik tot inlichting dit te zeggen, dat het mij voorkomt, dat er tot nu toe niet meer is uitgegeven op dezen post, dan de som van *f* 7000, en dat ik geloof, dat, zoo er meer noodig mogt zijn, men altijd tot de som, voor onvoorziene uitgaven uitgetrokken, de toevlugt zou kunnen nemen. Ik geloof dus, dat men de som van *f* 10,000 kan terugbrengen tot de som van *f* 7000, die tot nog toe slechts is besteed.

En later.

De Minister van Justitie is begonnen met de verklaring, dat hij volstrekt niet hecht aan het woord *geheime* en dat hij dus zou kunnen instemmen, om dat woord te doen wegvallen, maar dat dan zou moeten worden gelezen: „correspondentie-gelden ten dienste der politie in het algemeen, waarvan alleen verantwoording geschiedt aan den Koning." Het komt mij voor, Mijnheer de Voorzitter, dat, zoo men het artikel verandert op de wijze als door den Minister is voorgesteld, de zaak, ofschoon in andere woorden uitgedrukt, voor ons dezelfde blijft en met andere woorden hetzelfde zou worden gezegd. Het woordje *geheime* vervalt, maar de zaken, waarvoor die gelden worden uitgegeven, zullen voor ons toch geheim blijven. Ik geloof dus, dat die verandering niet zal te gemoet komen in hetgeen ik wenschelijk heb geacht en waarom ik mijn amendement heb voorgesteld.

In de tweede plaats meen ik te mogen opmerken, dat, zoo men aan den Koning zou willen opdragen om te controleren de uitgaven, die voor correspondentie ten dienste der politie in het algemeen zouden moeten geschieden, eene zoodanige opdragt, naar mijne wijze van zien, aan de waardigheid des Konings zou te kort doen. Daarvoor toch, voor het controleren der Staats-uitgaven, bestaat de Rekenkamer en aan deze alleen is opgedragen, de taak om te vereffenen al wat ten behoeve van den Staat wordt uitgegeven. Ik geloof, dat het maken van den Koning tot een controleur van rijks-uitgaven een nieuw beginsel is, waartegen ik mij moet verklaren, om het in practijk te brengen.

Ik meen verstaan te hebben, dat de Minister heeft gezegd, dat zijn collega voor Finantien zwarigheid zou maken, om uit de onvoorziene uitgaven toe te staan eene uitgaaf voor *geheime* correspondentie. Maar ik meen te mogen aanmerken, dat, wanneer mijn amendement zal zijn aangenomen, het woord *geheime* zal zijn vervallen, en dat daarmede dan ook die reden van den ambtgenoot van den Minister van Justitie zal hebben opgehouden te bestaan. Want het zal dan niet voor *geheime* uitgaven wezen, dat die gelden zullen worden aangevraagd en besteed.

Ik meen, dat de Minister ook heeft gezegd, dat er veel maatregelen zijn die genomen moeten worden, en die men niet kan brengen onder de algemeene justitiekosten. Ik geloof, dat juist de omstandigheid, dat gelden worden uitgegeven uit dezen post der begrooting voor andere zaken dan waarvoor dit artikel is bestemd, te meer noodzakelijk maakt, dat het geheim daaromtrent worde weggenomen. Ik geloof, dat dit juist een argument is, zeer ten voordeele van mijn amendement.

De Minister keurt het ook af, om de som telkens terug te brengen tot hetgeen vroeger is uitgegeven. Dit zou hier den Minister vooral leiden tot het uitputten van hetgeen is toegestaan. Ik meen hierop te mogen antwoorden, dat, wanneer het geheim zal zijn weggenomen en de uitgaven, uit dezen post gedaan, door de Rekenkamer zullen worden verevend, die post alsdan misschien eenmaal, maar zeker niet aanhoudend door den Minister zou worden uitgeput, omdat alsdan die uitgaven ter kennis der Staten-Generaal zouden worden gebragt en deze dan waarschijnlijk hunne aanmerkingen niet achterwege zouden houden.

In de zitting van de Tweede Kamer van 2 *dezer heeft over onder-artikel* 42 *van Hoofdst. V der staatsbegrooting voor* 1855 *de volgende discussie plaats:*

De heer VAN DER VEEN: De belooningen der ambtenaren van de provinciale griffie in Drenthe zijn ten vorigen jare met eene geringe som verhoogd geworden. De Kamer heeft dus toen aangenomen, dat hiervoor gegronde reden bestond. Dit eenmaal aangenomen zijnde, hebben die ambtenaren een verzoekschrift ingediend, ik meen bij de Regering, althans bij deze Kamer, om te verkrijgen dat hetgeen, blijkens de verhooging door deze Kamer aangenomen, aan hen gedurende eenige jaren te min was uitbetaald, hun alsnog mogt worden toegewezen. Ik neem de vrijheid bij deze gelegenheid aan den heer Minister van Binnenlandsche Zaken in overweging te geven de billijkheid der door de ambtenaren der provinciale griffie van Drenthe gevraagde restitutie, met verzoek op hun request te willen acht slaan.

De heer MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN: Mijnheer de Voorzitter, in het vorig jaar is begrepen, dat het billijk was aan sommige ambtenaren van de provinciale griffie van Drenthe eene kleine verhooging van tractementen toe te kennen voor hetgeen hun vroeger was ontnomen. Thans evenwel wordt gevraagd eene vergoeding voor hetgeen ze gemist hebben gedurende de drie jaren, zoo ik mij niet bedrieg, dat zij minder tractement hebben genoten. Ik geloof, dat daartegen bezwaar bestaat. De zaak is voor het vervolg geregeld bij de begrooting van dit jaar. Om thans eene uitkeering te doen over den verstreken tijd, zou, geloof ik, en wat de comptabiliteit, en wat de zaak zelve betreft, moeijelijkheden opleveren. Ik geloof niet, dat daarin kan worden getreden.

De beraadslaging wordt gesloten en *onder-artikel* 42 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

GEDRUKT BIJ [illegible], TE ASSEN.